

אזרחים

לוינגר נלחם בחיילים
כשב את השילטון

לאחר הצהרותיו בדבר תוכנית השלום שלו, נתקפו אנשי הגוש בהלם. מרביתם לא האמינו, למרות שהידיעות מארצות-הברית נראו בדקות לגמרי. היו כאלה שאמרו: "יש להמתין לשובו של בגין לארץ, ואז הכל יסתדר." אחרים תלו זאת בכושר התכסיסנות של בגין: "יש לו כאן איזה תכסיס שאנחנו לא מבינים אותו. הוא יסדר את המצרים והאמריקאים כמו שהוא סידר את ד"ש."

אולם מיום ליום הלכו החששות והתעבו. כנס עופרה היווה את האירוע שנתן לגיטימציה לחששות. מאותו כנס ואילך היה ברור כי בגין אכן "בגד", וכי יש לפעול נגדו.

אמנם הפעולה כבר החלה. ההתייחסות האופרטיבית היחידה כמעט של כנס עופרה היתה לערוך צעדת מחאה בין שדות לימית. החלטה אחרת, שאף היא תוצאה של כנס עופרה, אם כי לא הועלתה בכנס עצמו היא להעלות שלוש התנחלויות חדשות על הקרקע, התנחלויות אותן הבטיח בזמנו ראש-הממשלה לאנשי הגוש, ולא לפנותן אפילו אם יהיה צורך להתנגד בכוח הזרוע.

אולם היו עוד החלטות בעקבות כנס עופרה, הידועות רק למתי מיספר מפעילי הגוש, מאחר והן לא היו החלטות רשמיות של אף מוסד, אלא החלטות מחתרתיות העוברות מפה לאוזן.

גולדה

יורדת למחתרת

הקיצונים שבאנשי גוש-אמונים מצאו לעצמם בני-ברית בקרב חלק מהמתנגדים האחרים לתוכנית השלום של בגין. עד לנפילתה למשכב, ביום הששי האחרון, היתה זו גולדה מאיר, אשר על גל ההתנגדות לתוכנית בגין חזרה לפתע לפעילות אינטנסיבית, נושא-הדגל של חסידי הקר של גוש-אמונים. לאנשי הגוש הניעה ידיעה מיסמכת ביותר כי גולדה אמרה באחת הישיבות שנערכו בנושא זה, ספק בהלצה ספק ברצינות: "גו, או נרד שוב למחתרת." מעטים מאוד מאלה שנכחו באותה פגישה קיבלו את דבריה של גולדה כהלצה, ורבים יותר קיבלו משפט זה כקו מנחה לעתיד.

בראשותו של לוינגר השתלטו שוב על הגוש וחנן פורת מצא עצמו במיעוט, כאשר כל נסיון שלו למתן את הרוחות עולה בתוהו. שני התפקידים הגדולים ביותר אותם מצא לעצמו חנן בשבוע האחרון, שהיה סוער ביותר, תפקידים שלא הוטלו עליו, עליידי איש, אלא בוצעו ביוזמת האישית, היו לפנות פעמיים אל ראש-הממשלה ולהסביר לו כי אנשי הגוש בעצם לא השמיצו אותו.

בפעם הראשונה נפגש פורת עם בגין והסביר לו את פרשת פרסינובל. בגין נעלב, הביע את עלבונו בפני מליאת הכנסת, על כך שאנשי גוש-אמונים טענו כאילו הוא הציע את תוכנית השלום שלו כדי לזכות בפרסינובל. חנן פורת מיהר אליה והכחיש את הדבר. לדברי חנן היה זה דווקא שמואל אפף, איש עופרה, אשר תושביה ידועים כמתונים בגוש-אמונים, שאמר: "מה שיקרה כאן זה כמו שקרה בווייטנאם: האמריקאים הציעו שם הסדרי שלום, מצאו את עצמם בחוץ כשהדבר היחיד שנותר להם הוא פרסינובל לשלום שניתן לקיימו." ימים מספר אחר-כך מיהר חנן פורת והסביר לראש-הממשלה כי הוא עצמו מעולם לא אמר "אנחנו גיבורי את בגין", כפי שפורסם בעיתונות. אנשי גוש-אמונים ויתר חסידי ארץ-ישראל השלמה עברו תהליך פסיכולוגי מורכב ומעניין ביותר מאז הראיון שנתן מנחם בגין לטי-בי.אס. בעת ביקורו באר-

מנהיג חנן פורת
נאלץ להתקפל

צות-הברית, שם פרט פחות או יותר את תוכנית השלום שלו. הדעות עדיין חלוקות, עבור מי הצביעו אנשי גוש-אמונים יותר בבחירות האחרונות: לליכוד או למפד"ל. קשה לדעת זאת מאחר שהקלפיות בהתנהגות היו קלפיות צבאיות נודדות, בהם הצביעו בנוסף לאנשי ההתנחלויות גם חיילים ביחידות שונות.

הקלעים של כל תנועות ההתנגדות לתוכנית השלום של בגין, מנסה לרכז את הכוחות השונים, כדי שיעמוד לרשותו צבא גדול יותר, תחת דגל אחד. מלבד גוש אמונים, קיימים בשטח עוד גופים רבים אשר במידה זו או אחרת של קיצוניות עומדים תחת דגל ההתמרדות. את גופים אלה מנסה גלילי לאחד לצבא אחד.

הגוף הגדול ביותר הוא תנועת המושבים, לה 8 מושבים ביניהם שדות בפיתחת רפיח וישובים נוספים בבקעת-הירדן. ישו-בים אלה פיתחו לעצמם בשבועות האחרונים מנהיגות מקומית קיצונית ביותר, בראשה עומד יוסי מס, איש שדות. מנהיגתו הבלתי מעורערת של גוף זה, בעניין תוכנית השלום של בגין, היא גולדה מאיר, בה תומכים ללא סייג שניים מראשי תנועת המושבים, אריק נחמקין וחבר-הכנסת עמוס הדר, אחיו של שר-המסחר-ההתעשייה-ההתיירות יגאל הורביץ. שני גופים אחרים הם הקיבוץ-המאוחד ואיחוד-הקבוצות-הקיבוצים, להם נקודות

שוב בבקעה וברמת הגולן. ההתנגדות ביי כוח למשטר היא בניגוד לאופיים של ראשי תנועה זו ואין ספק כי מנהיגי הקיבוץ המאוחד יעקוב צור, מזכיר הקיבוץ הרי מאוחד וח"כ דני רוזילי, איש קיבוץ כברי וחבר מפלגת העבודה, לא יסכימו עם הרעיון של נשיאת נשק כנגד חיילי צה"ל. אולם למרות ההמנעות של אלה להצטרף לחזית מאוחדת עם גוש אמונים, יש להניח במידה רבה של סבירות, כי אנשי הקיבוץ צים יתנגדו בכוח להורדת ישובים, בעיקר ברמת הגולן.

אולם במסגרת שתי התנועות הקיבוציות האלה נמצאים ישובי רמת הגולן, אשר למרות שבנתיים הם נמצאים מחוץ ל-סכנת הפינוי הם מהקיצוניים ביותר. בעוד למתיישבים האחרים יש "תסביך גוש אמר-נים", אי-היכולת הנפשית ליצור קשר עם אנשי הגוש ועם שיטותיו, אנשי רמת-הגולן משותררים ברובם מתסביך זה, והם ילכו שכם אחד עם אנשי גוש-אמונים.

(המשך בעמוד 34)